

แผนปฏิบัติการ
การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมจังหวัดสมุทรปราการ
เนื่องจากน้ำฝนและน้ำหนุน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. ลักษณะทั่วไปของเขตทุ่งครุ

เขตทุ่งครุมีพื้นที่ประมาณ ๒๖ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของกรุงเทพมหานคร ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา แบ่งเป็น ๒ แขวง คือ แขวงบางมด และแขวงทุ่งครุ มีถนนสายหลักคือ ถนนประชาอุทิศ และถนนพุทธบูชา

ทิศเหนือ	ติดต่อ	เขตจอมทอง, เขตราชบุรีบูรณะ
ทิศใต้	ติดต่อ	อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	เขตจอมทอง, เขตบางขุนเทียน

สภาพทั่วไปเดิมเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ทำสวนปลูกผัก ไม้ดอกไม้ประดับ เลี้ยงปลา กุ้ง พื้นดินเป็นที่ลุ่มมีคู คลอง ที่ว่างรับน้ำเป็นจำนวนมาก เมื่อฝนตกสามารถระบายน้ำจากถนน และบริเวณที่อยู่อาศัยออกไปที่ลุ่มข้างเคียงได้ง่าย ปัจจุบันเป็นชุมชนพักอาศัย มีโครงการหมู่บ้านจัดสรรในพื้นที่ประมาณ ๑๐๕ แห่ง การขยายตัวของชุมชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว การก่อสร้างอาคารเพิ่มมากขึ้น ทำให้ที่ว่างรับน้ำต่าง ๆ ลดน้อยลง ความสามารถรับน้ำฝนของผิวดินเกือบหมดไป เมื่อผิวดินถูกแทนด้วยอาคารและพื้นที่คอนกรีต

ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่

- คู คลอง ในพื้นที่ ๔๙ คลอง อยู่ในความดูแลของสำนักงานเขต ๔๘ คลอง และอยู่ในความดูแลของสำนักการระบายน้ำ จำนวน ๓ คลอง (คลองบางมด, คลองแจรงร้อน, คลองราชบุรีบูรณะ)
- ประตูประบายน้ำที่อยู่ในความดูแลของฝ่ายพัฒนาชุมชน ฯ จำนวน ๓ ประตู (ประตูประบายน้ำคลองสะพานควาย, ประตูประบายน้ำคลองซุดเจ้าเมือง, ประตูประบายน้ำคลองเก้าห้อง)
- ประตูประบายน้ำที่อยู่ในความดูแลของสำนักการระบายน้ำ จำนวน ๓ ประตู (ประตูประบายน้ำคลองหนองรี, ประตูประบายน้ำคลองรางตรง, ประตูประบายน้ำคลองรางจาก)
- มีโรงควบคุมคุณภาพน้ำทุ่งครุ ตั้งอยู่ที่บริเวณซอยประชาอุทิศ ๔๐ อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักการระบายน้ำ ครอบคลุมพื้นที่ ๔๒ ตารางกิโลเมตร (ในพื้นที่เขตจอมทอง, ทุ่งครุและราชบุรีบูรณะ) ความยาวท่อรวบรวมน้ำเสีย ๒๖ กิโลเมตร

๒. สาเหตุน้ำท่วม

๒.๑ สาเหตุจากธรรมชาติ

- น้ำฝนช่วงฤดูฝนตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ฝนตกสูงสุดช่วงเดือนสิงหาคม ถึงเดือนตุลาคม
- น้ำทะเลหนุน เนื่องจากมีพื้นที่ติดกับจังหวัดสมุทรปราการที่มีพื้นที่ติดอ่าวไทย
- น้ำเหนือหลาก เนื่องจากพื้นที่เขตทุ่งครุเป็นที่ลุ่มต่ำ
- สภาพการทรุดตัวของพื้นดินอย่างต่อเนื่อง

/ ๒.๒ สาเหตุ...

๒.๒ สาเหตุทางกายภาพ

- มีหมู่บ้านและชุมชนเพิ่มขึ้นมากก่อให้เกิดปัญหาด้านการระบายน้ำ เนื่องจากท่อระบายน้ำเดิมมีขนาดเล็กไม่เพียงพอต่อปริมาณการรับน้ำ และปัญหาที่เกิดจากวัสดุ หิน ทราย ขยะไหลลงท่อระบายน้ำก่อให้เกิดการอุดตัน และการก่อสร้างท่อระบายน้ำเดิมของเอกชนไม่ได้มาตรฐาน

- การทิ้งน้ำจากบ้านเรือนประชาชนมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี ๆ ประกอบกับการระบายน้ำมีความคล่องตัวช้า เพราะมีการควบคุมการระบายน้ำด้วยประตูระบายน้ำ เนื่องจากพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการ เป็นพื้นที่เกษตรกรรมเลี้ยงกุ้งหอย ปู ปลา ซึ่งเป็นประมงพื้นบ้านที่ต้องอาศัยน้ำเค็มในการเลี้ยง การระบายน้ำในคลองบางคลองของเขตทุ่งครุ อย่างเช่น คลองบางมดลงสู่อ่าวไทย ซึ่งปัจจุบันจึงต้องอยู่ในความควบคุมของกรมชลประทาน (ประตูระบายน้ำคลองกระอ้อม) เพื่อมิให้ระบายน้ำเสีย และน้ำจืดเข้าพื้นที่เกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก และประตูระบายน้ำวัดโปรดเกศเชษฐาราม ประตูระบายน้ำคลองลัดหลวง เป็นต้น

- ปัญหา คู คลอง ลำกระโดงตื้นเขิน มีขยะวัชพืชปิดทวงน้ำไหล ทำให้การระบายน้ำมีความคล่องตัวช้า

๓. มาตรการหลักในการป้องกันน้ำท่วม

๓.๑ มาตรการใช้การก่อสร้าง

๓.๑.๑ การป้องกันน้ำภายนอกไหลเข้าพื้นที่ปิดล้อม

- ส่วนที่เป็นพื้นดินใช้คันกันน้ำในรูปแบบของถนน คันดิน แนวกระสอบทราย เป็นต้น
- ส่วนที่เป็นทางระบายน้ำ ใช้ประตูระบายน้ำ ท่انب จุดปิดกัน เป็นต้น

๓.๑.๒ การระบายน้ำออกจากพื้นที่ปิดล้อม

- ระบายโดยธรรมชาติ ใช้ประตูระบายน้ำ
- ระบายโดยใช้เครื่องสูบน้ำสร้างคันกันน้ำแล้วสูบน้ำออก
- ระบายโดยโรงควบคุมคุณภาพน้ำทุ่งครุ

๓.๑.๓ การระบายน้ำในพื้นที่ปิดล้อม

- ระบายน้ำโดยท่อระบายน้ำ จากอาคารบ้านเรือนสู่ คู คลอง
- การชะลอเก็บกักน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำไว้ระยะหนึ่งโดย คลอง สระ บึงต่าง ๆ เป็นต้น

๓.๒ มาตรการโดยไม่ใช้การก่อสร้าง

- สำนักงานเขตทุ่งครุ ประชาสัมพันธ์รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับน้ำท่วมให้ประชาชนทราบ เพื่อปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมตลอดจนช่วยเหลือประชาชนประสานงานหน่วยที่เกี่ยวข้อง

- สำนักงานเขตทุ่งครุ ประสานงานสำนักการระบายน้ำ กรณีปัญหาน้ำท่วม และน้ำขึ้นสูงในคลองหนองรี คลองรางตรง คลองรางจาก ซึ่งสำนักการระบายน้ำมีประตูระบายน้ำในคลองดังกล่าว ซึ่งอยู่ในพื้นที่เขตทุ่งครุ

- ตั้งหน่วยปฏิบัติการเร่งด่วน เพื่อปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมตลอดจนช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๔. แผนหลักการระบายน้ำ และแนวทางดำเนินการ

- สำนักการระบายน้ำ ได้วางแผนป้องกันน้ำท่วม ด้านริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีประตูระบายน้ำสถานีสูบน้ำในคลองหลัก เช่น คลองราชบุรีบูรณะ คลองแจ้งร้อน

/ สำนักงาน...

- สำนักงานเขตทุ่งครุ วางแผนป้องกันน้ำเค็มรุกพื้นที่ โดยมีประตูละบายน้ำ คลองแก้ท้อง คลองสะพานควาย คลองซุดเจ้าเมือง ควบคุมปิดเปิด โดยฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงาน เขตทุ่งครุ เป็นผู้ดูแล

- กลุ่มงานระบายน้ำ ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตทุ่งครุ วางแผนโครงการทำความสะอาด ท่อระบายน้ำในพื้นที่ โดยแรงงานลูกจ้าง กลุ่มงานระบายน้ำ ฝ่ายโยธา จำนวน ๒๔ ซอย ความยาวทั้งหมด ๑๗,๕๔๔ เมตร และจ้างเหมากรรมราชทัณฑ์หรือเอกชน จำนวน ๑๒ ซอย ความยาวรวม ๑๔,๔๔๔ เมตร

- สำนักงานเขตทุ่งครุ วางแผนโครงการทำความสะอาด คู คลอง ลำกระโดง เปิดทางน้ำไหล กำจัดวัชพืช โดยแรงงานลูกจ้าง กลุ่มงานระบายน้ำ ฝ่ายโยธา จำนวน ๔๓ คลอง ความยาวรวม ๖๖,๓๓๐ เมตร

สรุปพื้นที่ป้องกันน้ำท่วมในเขตทุ่งครุ ที่มีจุดอ่อนน้ำท่วม

โดยจำแนกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑. จุดอ่อนน้ำท่วมที่เป็นพื้นที่สาธารณะ
๒. จุดอ่อนน้ำท่วมที่เป็นพื้นที่เอกชน

ข้อมูลจุดอ่อนน้ำท่วมพื้นที่สำนักงานเขตทุ่งครุ

จุดอ่อนน้ำท่วมที่เป็นพื้นที่สาธารณะ

ลำดับ	พื้นที่	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
๑.	ถนนครุใน ซอยครุใน ๓ (ฉิมกุล)	ผิวจราจรมีระดับต่ำ	- ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ - ประสานโรงควบคุมคุณภาพน้ำทุ่งครุเร่งระบายน้ำ - ปรับปรุงยกระดับผิวจราจร
๒.	ซอยแยกซอยประชาอุทิศ ๗๐ เชื่อมซอยประชาอุทิศ ๗๒	ผิวจราจรมีระดับต่ำ	- ประสานโรงควบคุมคุณภาพน้ำทุ่งครุ เร่งระบายน้ำ - ปรับปรุงยกระดับผิวจราจร วางท่อระบายน้ำ
๓	ถนนประชาอุทิศช่วงซอยประชา- อุทิศ ๘๙ ถึงซอยประชาอุทิศ ๙๑	ผิวจราจรมีระดับต่ำ ทรุดตัว	- ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ - ปรับปรุงซ่อมแซมยกระดับผิวจราจร

/ จุดอ่อน...

จุดอ่อนน้ำท่วมที่เป็นพื้นที่เอกชน

ลำดับ	พื้นที่	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
๑.	หน้าศรีไทยคอนโด (ซอยประชาอุทิศ ๓๓)	พื้นที่มีระดับต่ำ	- ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ
๒.	ซอยประชาอุทิศ ๗๕ แยก ๑๓ และ ๑๕	ผิวจราจรมีระดับต่ำ	- ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ
๓.	ซอยประชาอุทิศ ๑๓๑ (ช่วงต้น)	ผิวจราจรมีระดับต่ำ	- ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ
๔	ซอยประชาอุทิศ ๗๗	ผิวจราจรมีระดับต่ำ ท่อระบายน้ำต่ำกว่าระดับน้ำ ในคลองรางจาก	- ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ - ประสานประตูลดระดับน้ำ ในคลอง

๕. วัตถุประสงค์

- เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซึ่งลดความเสียหายต่อคุณภาพชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- ลดจุดน้ำท่วมในพื้นที่ และลดระดับความลึกของน้ำรวมทั้งระยะเวลาน้ำท่วมอันเกิดจากน้ำฝน และน้ำทะเลหนุนให้เหลือน้อยที่สุด

๖. เป้าหมายการดำเนินการ

- ๖.๑ เป้าหมายการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมจากน้ำฝน
- ลดจุดน้ำท่วมที่ท่วมเล็กน้อยให้เป็นจุดไม่มีน้ำท่วม
 - ลดพื้นที่จุดอ่อนน้ำท่วม
 - ลดระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซึ่ง
- ๖.๒ เป้าหมายการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมจากน้ำหนุน
- ตรวจสอบสภาพและดำเนินการปรับปรุง ก่อสร้างแนวคันกันน้ำ เรียงกระสอบทรายแนวหินคลุกแอสฟัลต์ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี สามารถป้องกันน้ำทะเลหนุน
 - ตรวจสอบและดำเนินการติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ณ จุดปิดกั้นทางน้ำเพื่อสูบน้ำออกสู่ท่อระบายน้ำสู่คลองในช่วงระดับน้ำหนุนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๗. ส่วนราชการรับผิดชอบการปฏิบัติการ

สำนักงานเขตทุ่งครุ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการปฏิบัติการ ตลอดจนดูแลและบำรุงรักษาทางระบายน้ำต่าง ๆ มีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้อำนวยการควบคุมสั่งการ หน่วยงานรับผิดชอบการปฏิบัติการทุกฝ่ายโดยฝ่ายโยธาเป็นหน่วยงานหลัก

๘. งบประมาณ

โดยใช้งบประมาณประจำปี กรณีเร่งด่วนฉุกเฉินหรือเพิ่มเติมใช้งบประมาณประเภทเงินสำรองสำหรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

/- ๙. อุปสรรค...